

## **PRAWA I OBOWIĄZKI PODATNIKA**

Zgodnie z art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wszyscy jesteśmy zobowiązani do płacenia podatków. Wiążą się z tym nie tylko obowiązki, ale także określone prawa, które przysługują podatnikom. Podstawowe prawa i obowiązki podatnika wynikają z ustawy z 29 sierpnia 1997r. **Ordynacja podatkowa** (Dz.U. nr 137, poz. 926 ze zm.), która normuje ogólne zagadnienia prawa podatkowego. Znajomość tych uregulowań ułatwia wywiązywanie się z obowiązków podatkowych oraz wskazuje, czego podatnik może oczekiwać i domagać się ze strony organu podatkowego.

W świetle unormowań zawartych w Ordynacji podatkowej, **podatnik ma prawo:**

- § płacić podatek w wysokości nie wyższej niż to wynika z przepisów prawa podatkowego;
- § wnioskować o stwierdzenie nadpłaty podatku;
- § korzystać z ulg podatkowych przewidzianych w przepisach prawa podatkowego;
- § zwrócić się z wnioskiem, z uwagi na swój ważny interes, o odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenie na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, umorzenie zaległości podatkowej lub odsetek za zwłokę;
- § skorygować złożoną deklarację (zeznanie) w przypadku popełnienia błędów dot. określenia wysokości zobowiązania podatkowego, wysokości kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku oraz innych danych zawartych w ich treści;
- § zwrócić się do właściwego urzędu skarbowego o udzielenie pełnej i rzetelnej informacji;
- § oczekiwać, że jego sprawa zostanie załatwiona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a w postępowaniu odwoławczym – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia otrzymania odwołania przez organ odwoławczy;
- § brać czynny udział w każdym stadium postępowania podatkowego, przeglądać akta sprawy, kopie lub odpisy oraz wypowiadać się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań;
- § brać udział w czynnościach podejmowanych przez urząd skarbowy w trakcie kontroli podatkowej;
- § działać za pośrednictwem pełnomocnika;
- § wystąpić do właściwego organu podatkowego z wnioskiem o przywrócenie terminu procesowego, określonego do dokonania czynności (np. do wniesienia odwołania, zażalenia), w przypadku gdy podatnik nie dotrzymał tego terminu;
- § odwołać się od decyzji (postanowienia) Naczelnika Urzędu Skarbowego do Dyrektora Izby Skarbowej, a następnie wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego;

- § wystąpić z roszczeniem odszkodowawczym za poniesioną szkodę wskutek wydania decyzji, która w wyniku wznowienia postępowania została uchylona lub stwierdzono jej nieważność;
- § żądać wydania zaświadczenia ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego;
- § ochrony danych osobowych, zawartych w deklaracjach podatkowych oraz we wszelkich innych dokumentach i informacjach składanych do organu podatkowego.

Natomiast do podstawowych **obowiązków podatnika** należy zaliczyć:

- § przestrzeganie prawa podatkowego;
- § rejestrację w urzędzie skarbowym w celu uzyskania Numeru Identyfikacji Podatkowej (NIP);
- § aktualizację danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym NIP oraz zgłoszeniem rejestracyjnym VAT, w terminach określonych w ustawach;
- § zapłatę podatku w wysokości nie niższej niż wynika to z przepisów prawa podatkowego;
- § przestrzeganie terminów płatności podatków;
- § stawiennictwo na wezwanie organu podatkowego, osobiście lub za pośrednictwem pełnomocnika, w celu dostarczenia żądanych dokumentów, złożenia wyjaśnień lub dokonania określonych czynności;
- § umożliwienie pracownikom organów podatkowych wykonywanie czynności kontrolnych;
- § przechowywanie wszelkich dokumentów podatkowych (rachunków, faktur, ksiąg podatkowych, dokumentów związanych z poborem lub inkasem podatków, itp.) do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;
- § uiszczanie opłaty skarbowej w przypadku składania do organu podatkowego podania w indywidualnej sprawie.